Euroopan parlamentti
2024-2029

HYVÄKSYTYT TEKSTIT

P10_TA(2026)0086

Monenväliset neuvottelut Yaoundéssa 26.–29. maaliskuuta 2026 pidettävän WTO:n 14. ministerikokouksen edellä

Euroopan parlamentin päätöslauselma 12. maaliskuuta 2026 monenvälisistä neuvotteluista Yaoundéssa 26.–29. maaliskuuta 2026 pidettävän WTO:n 14. ministerikokouksen edellä (2025/2875(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon 15. huhtikuuta 1994 Maailman kauppajärjestön (WTO) perustamisesta tehdyn Marrakechin sopimuksen,

– ottaa huomioon 14. marraskuuta 2001 WTO:n ministerikokouksessa Dohassa hyväksytyn ministerikokouksen julistuksen,

– ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa WTO:sta ja erityisesti 8. helmikuuta 2024 antamansa päätöslauselman monenvälisistä neuvotteluista Abu Dhabissa pidettävän WTO:n 13. ministerikokouksen edellä[1], 25. marraskuuta 2021 antamansa päätöslauselman monenvälisistä neuvotteluista Genevessä pidettävän WTO:n 12. ministerikokouksen alla[2], 29. marraskuuta 2018 antamansa päätöslauselman WTO:sta: tie eteenpäin[3] ja 28. marraskuuta 2019 antamansa päätöslauselman WTO:n valituselimen kriisistä[4],

– ottaa huomioon WTO:ta käsittelevän parlamentaarisen konferenssin vuosikokouksissa Abu Dhabissa 25. helmikuuta 2024, Genevessä 7. joulukuuta 2018 ja Buenos Airesissa 10. joulukuuta 2017 yksimielisesti hyväksytyt päätösasiakirjat,

– ottaa huomioon Abu Dhabissa helmikuussa 2024 pidetyn WTO:n 13. ministerikokouksen tulokset, joita olivat muun muassa ministerikokouksessa hyväksytty julkilausuma, jossa kauppa

---

1 EUVL C, C/2024/6342, 7.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6342/oj.
2 EUVL C 224, 8.6.2022, s. 89.
3 EUVL C 363, 28.10.2020, s. 113.
4 EUVL C 232, 16.6.2021, s. 62.

kytketään YK:n Agenda 2030 -toimintaohjelmaan, sekä Komorien ja Itä-Timorin liittyminen WTO:hon, mutta toteaa, että ministerikokouksessa ei päästy sopimukseen sellaisista keskeisistä aiheista, kuten kalastustuista, maataloudesta ja riitojenratkaisun uudistamisesta,

– ottaa huomioon WTO:n kalastustukisopimuksen voimaantulon 15. syyskuuta 2025, ja toteaa, että sopimus velvoittaa jäsenet hillitsemään kaikkein haitallisimpiin tukiin kohdistettuja ja merten kalakantojen ehtymistä osaltaan edistäviä miljardien dollarien vuotuisia menoja,

– ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen tavoitteet,

– ottaa huomioon ilmastonmuutosta koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien puitesopimuksen nojalla hyväksytyn Pariisin ilmastosopimuksen, joka on ollut voimassa marraskuusta 2016 alkaen;

– ottaa huomioon 18. helmikuuta 2021 annetun komission tiedonannon ”Kauppapolitiikan uudelleentarkastelu – Avoin, kestävä ja määrätietoinen kauppapolitiikka” ja sen liitteen ”WTO:n uudistaminen: kohti kestävää ja tehokasta monenvälistä kauppajärjestelmää” (COM(2021)0066),

– ottaa huomioon työjärjestyksen 136 artiklan 2 kohdan,

– ottaa huomioon kansainvälisen kaupan valiokunnan päätöslauselmaesityksen,

A. ottaa huomioon, että WTO perustettiin edistämään tavaroiden ja palvelujen kaupan vapauttamista, vahvistamaan monenvälisyyttä ja edistämään oikeudenmukaista, avointa, osallistavaa, sääntöihin perustuvaa ja syrjimätöntä monenvälistä kauppajärjestelmää, jotta helpotetaan tavaroiden ja palvelujen vaihtoa, tarjotaan mahdollisuuksia työllistymiseen, kasvuun ja vaurastumiseen ja parannetaan ihmisten hyvinvointia kaikkialla maailmassa; ottaa huomioon, että EU:n kauppapolitiikan kokonaistavoitteena on osaltaan edistää maailmankaupan tasapainoista kehitystä, ulkomaankauppaa ja suoria ulkomaisia investointeja koskevien rajoitusten asteittaista poistamista sekä tulli- ja muiden esteiden vähentämistä; katsoo, että WTO:n ensisijaisena tehtävänä on varmistaa kansainvälisessä kaupassa markkinoille pääsy, ennakoitavuus ja oikeusvarmuus ja että sen ei pitäisi kehittyä keskeisiä kaupankäyntiin liittyviä tehtäviään laajemmaksi yleiseksi poliittiseksi foorumiksi; katsoo, että kauppa on elintärkeä ja keskeinen väline, jolla tuetaan ja täydennetään toimia kestävän kasvun edistämiseksi ja elintason parantamiseksi sekä täystyöllisyyden ja laadukkaampien työpaikkojen ja suuren ja tasaisesti kasvavan reaalitulojen määrän varmistamiseksi kestävän kehityksen tavoitteen mukaisesti;

B. toteaa, että monenvälisellä kauppajärjestelmällä on huomattavia poliittisia ja institutionaalisia haasteita; katsoo, että nämä haasteet eivät johdu pelkästään institutionaalisista puutteista vaan myös yksipuolisten ja protektionististen toimenpiteiden lisääntymisestä, mukaan lukien vientirajoitukset, syrjivät tuet ja epäreilut kauppatavat, jotka heikentävät luottamusta, tuovat hajaannusta globaaleihin arvoketjuihin ja ovat haitaksi maailmantaloudelle ja hyvinvoinnille; ottaa huomioon, että maailmankaupan nykyinen myllerrys aiheuttaa huomattavaa epävarmuutta ja taloudellisia kustannuksia kaikkialla maailmassa, mikä osoittaa selvästi, että ennakoitavat, vakaat ja oikeudenmukaiset säännöt ovat olennaisen tärkeitä, jotta kauppa voi kukoistaa;

C. toteaa, että monenvälinen kauppajärjestelmä on kuitenkin edelleen hyvin elinvoimainen ja toimiva ja että 72 prosenttiin maailmankaupasta sovelletaan nykyään edelleen suosituimmuusasemaa koskevia sääntöjä; katsoo tämän osoittavan, että WTO tarjoaa maailmankaupalle edelleen tärkeät ennakoitavuuden ja vakauden puitteet ja että sen keskeisten periaatteiden ja sääntöjen turvaaminen on edelleen ratkaisevan tärkeää;

D. katsoo, että yhteistyö ja yhteydenpito kehittyvien maiden kanssa on olennaisen tärkeää sääntöpohjaisen monenvälisen järjestyksen ylläpitämiseksi; katsoo, että tällaisen yhteistyön olisi perustuttava keskinäiseen kunnioitukseen ja aitoon sitoutumiseen kansainvälisen yhteistyön edistämiseksi;

E. ottaa huomioon, että maailmankaupan toimintaympäristö on muuttunut viimeisten 30 vuoden aikana muun muassa keskeisten G20-maiden taloudellisen kehityksen ja niiden suhteellisessa painoarvossa maailmankauppaan nähden tapahtuneiden muutosten sekä WTO:n jäsenmäärän kasvamisen ja jäsenten monipuolistumisen myötä; toteaa, että WTO:lla on ollut vaikeuksia ottaa huomioon talouden ja kaupan uudet realiteetit eikä se ole siten pystynyt toteuttamaan kunnianhimoista ohjelmaa laajan jäsenistönsä ja erilaisten intressien vuoksi; ottaa huomioon, että maailmanlaajuiseen kauppajärjestelmään kohdistuu vakavia paineita, jotka johtuvat paitsi Yhdysvaltojen kauppapolitiikan lisääntyvästä protektionismista myös Kiinan politiikoista ja käytännöistä, jotka eivät ole markkinaehtoisia ja jotka luovat järjestelmään ylikapasiteettia ja aiheuttavat markkinoiden vääristymiä;

F. ottaa huomioon, että WTO on ainutlaatuinen monenvälinen järjestö, sillä kaikki sen jäsenet osallistuvat toimintaan tasavertaisesti ja se laatii jäsentensä väliset sitovat kauppasäännöt ja hallinnoi niitä sekä soveltaa oikeudellisesti sitovaa riitojenratkaisujärjestelmää; katsoo, että hyvin toimiva, sääntöihin perustuva monenvälinen kauppajärjestelmä on olennaisen tärkeä, jotta voidaan turvata Euroopan talouden kilpailukyky, vahvistaa toimitusketjun häiriönsietokykyä ja tukea EU:n strategista resilienssiä yleisesti;

G. ottaa huomioon, että WTO:n nykyisiä tukisääntöjä ei ole mukautettu maailmankaupan muuttuviin olosuhteisiin; toteaa, että vanhentuneilla säännöillä ei ole pystytty rajoittamaan vääristävää valtion puuttumista toimintaan; katsoo, että reilu kilpailu ja teollisuuspolitiikan heijastusvaikutusten rajoittaminen ovat ratkaisevia edellytyksiä kehittyvien maiden teollistumista koskevien tavoitteiden saavuttamiselle;

H. katsoo, että WTO:ta on mukautettava näihin uusiin realiteetteihin ja uudistettava, jotta voidaan vastata tämän vuosituhannen ja erityisesti vihreään ja digitaaliseen siirtymään liittyviin uusiin haasteisiin;

I. ottaa huomioon, että YK:n kauppa- ja kehityskonferenssin vuonna 2025 julkaistussa raportissa[5] todettiin, että toisin kuin sähköisen kaupankäynnin moratorion vastustajat väittävät, digitaalitalouden verottamisesta saatavat tulot olisivat vähäiset ja verottaminen saattaisi heikentää kilpailukykyä ja kauppaa;

J. ottaa huomioon, että WTO:n kalastustukisopimus, josta sovittiin 12. ministerikokouksessa ja joka tuli voimaan syyskuussa 2025, on kaikkien aikojen ensimmäinen monenvälinen kauppasopimus, jossa keskeisenä tekijänä on ympäristökestävyys ja jossa vahvistetaan sitovat maailmanlaajuiset säännöt, joilla autetaan vähentämään hallitusten kalastusalalle myöntämiä arviolta 22 miljardin Yhdysvaltain dollarin vuotuisia haitallisia tukia kestävän kehityksen tavoitteen 14.6 mukaisesti;

K. toteaa, että haasteena on edelleen ruokaturva, sillä 258 miljoonan ihmisen määriteltiin vuonna 2022 kärsivän ruokaturvakriisistä tai akuutin ruokaturvattomuuden vaikeammista vaiheista, kun vuonna 2021 vastaava luku oli 193 miljoonaa; ottaa huomioon, että Uruguayn kierroksella tehdyssä WTO:n maataloussopimuksessa nimenomaisesti vahvistetaan, että käynnissä olevissa neuvotteluissa on tärkeää huomioida ruokaturva; ottaa huomioon, että kaupankäynnin avulla voidaan parantaa elintarvikkeiden saatavuutta alueilla, joilla niiden saatavuus on rajallista, ja että kaupankäynti voi myös parantaa taloudellisia mahdollisuuksia saada elintarvikkeita luomalla työllistymismahdollisuuksia ja lisäämällä tuloja;

L. ottaa huomioon, että WTO:n valituselimen toiminta lakkasi 11. joulukuuta 2019, minkä seurauksena riitojenratkaisun toimiva, riippumaton ja puolueeton muutoksenhakuvaihe poistui käytöstä; ottaa huomioon, että välittäjän johdolla 13. ministerikokouksesta lähtien käyty keskustelu riitojenratkaisun uudistamisesta ei ole vielä johtanut tyydyttävään tulokseen;

M. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentilla on yhdessä Parlamenttienvälisen liiton kanssa ollut yli 20 vuoden ajan ratkaiseva

---

5 YK:n kauppa- ja kehityskonferenssi, ”Indirect taxation of e-commerce and digital trade – Implications for developing countries”, 2025.

rooli WTO:n parlamentaarisen ulottuvuuden luomisessa WTO:ta käsittelevän parlamentaarisen konferenssin välityksellä;

N. ottaa huomioon, että 17. ja 18. syyskuuta 2025 pidetyssä WTO:n julkisessa foorumissa koollekutsujat peräänkuuluttivat aktiivisesti yksityisen sektorin vahvempaa ja jäsenneltyä osallistumista ja tunnustivat sen keskeisen roolin avoimen, ennakoitavan ja osallistavan monenvälisen kauppajärjestelmän tukemisessa;

O. toteaa, että WTO:n 14. ministerikokous pidetään Yaoundéssa, Kamerunissa, 26.–29. maaliskuuta 2026;

1. toteaa jälleen olevansa täysin sitoutunut monenvälisyyden kestävään arvoon ja painottaa, että uudistettu monenvälinen kauppaa ohjaava järjestelmä on välttämätön; kehottaa laatimaan kauppaohjelman, jonka perustana on avoin, oikeudenmukainen ja kaikkia hyödyttävä sääntöihin perustuva kauppa ja joka edistää kestävää taloudellista kehitystä ja siten vahvistaa rauhaa ja turvallisuutta; korostaa, että WTO:n olisi edistettävä sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien oikeuksien sekä kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista ja varmistettava, että kaikki soveltavat monenvälisesti sovittuja ja yhdenmukaistettuja sääntöjä;

2. kehottaa kaikkia WTO:n jäseniä sitoutumaan siihen, että 14. ministerikokouksessa päästään onnistuneeseen lopputulokseen, kun otetaan huomioon monenvälisen kauppajärjestelmän olemassaoloon kohdistuva uhka; katsoo, että 14. ministerikokouksen olisi toimittava alkusysäyksenä WTO:n edistämiselle ja nykyaikaistamiselle, jotta varmistetaan sen rooli tämän vuosituhannen haasteisiin vastaamisessa; kehottaa WTO:ta pyrkimään siihen, että ministerikokoukset pidetään vuosittain nykyisen joka toinen vuosi pidettävien kokousten syklin sijaan, jotta voidaan vahvistaa poliittista ohjausta, vastuuvelvollisuutta ja WTO:n valmiuksia vastata ripeästi maailmanlaajuisiin kaupan haasteisiin;

WTO:n uudistaminen

3. kehottaa WTO:n jäseniä hyväksymään kattavan paketin, jolla tarkistetaan WTO:n seuranta-, neuvottelu-, keskustelu- ja riitojenratkaisutehtäviä; antaa täyden tukensa välittäjän johdolla toteutettavalle WTO:n uudistamisprosessille ja sen laaja-alaista uudistamista koskevalle 14. ministerikokouksen asialistalle ja yhtyy välittäjän ehdotukseen kolmesta toimintalinjasta, joita ovat hallinto, oikeudenmukaisuus (tasapuoliset toimintaedellytykset ja tasapainoinen kauppa) ja ajankohtaiset kysymykset; kehottaa hyväksymään 14. ministerikokouksessa uudistuksen selkeän etenemissuunnitelman, jotta voidaan varmistaa, että uudistamisesta voidaan sopia 15. ministerikokouksessa;

4. korostaa, että ennakoitavuus on edelleen monenvälisen kauppajärjestelmän kulmakivi ja että WTO:n keskeisillä säännöillä, jotka koskevat muun muassa tullausarvon määrittämistä, terveys- ja

kasvinsuojelutoimia, kaupan teknisiä esteitä, kaupan helpottamista ja teollis- ja tekijänoikeuksia, taataan edelleen olennainen oikeusvarmuus viranomaisille ja yrityksille kaikkialla maailmassa;

5. katsoo, että käytäntö, jonka mukaan konsensuksen katsotaan WTO:n 166 jäsenen keskisessä päätöksenteossa tarkoittavan yksimielisyyttä, on osaltaan johtanut lamaantumiseen; kehottaa WTO:ta ottamaan oppia muilta kansainvälisiltä järjestöiltä ja soveltamaan päätöksentekoon erilaisia lähestymistapoja sekä käymään rakentavaa keskustelua konsensuskäytännöstä ja tekemään eron konsensuksen ja yksimielisyyden välillä; korostaa, että WTO:n olisi tarkasteltava tehokkaampaa ja joustavampaa päätöksentekoa, myös vastuullista yksimielisyyttä koskevan käsitteen soveltamista, jonka mukaisesti jäseniä kannustettaisiin käyttämään veto-oikeuttaan vain kun se on välttämätöntä ja esittämään sille selkeät perustelut, mikä edistäisi vastuuvelvollisuutta ja rakentavaa osallistumista; painottaa lisäksi, että WTO:n olisi myös selvitettävä mahdollisuutta perustaa Kansainvälisen valuuttarahaston ja Maailmanpankin johtokuntien kaltainen johto- tai toimeenpaneva elin, jolla olisi erityisesti painopisteiden määrittämiseen tai valvontaan liittyviä tehtäviä;

6. kannustaa edistämään monenvälisiä sopimuksia koskevia neuvotteluja ja painottaa samalla, että on avattava tietä useammankeskisten sopimusten liittämiselle osaksi monenvälistä rakennetta, jotta turvataan edistyminen osa-alueilla, jotka eivät vielä ole riittävän kehittyneitä kaikissa jäsenmaissa; korostaa, että avoimissa useammankeskisissä aloitteissa halukkailla jäsenillä olisi oltava mahdollisuus edetä asian käsittelyssä; kehottaa siksi jälleen WTO:n jäseniä pohtimaan tapaa kehittää uusi järjestelmä, jossa yksittäinen jäsen tai sopimuksen ulkopuolelle jäävien jäsenten ryhmä ei voi estää tiiviimpää yhteistyötä jonkin useammankeskisen aloitteen parissa, erityisesti jos se perustuu suosituimmuuskohteluun ja hyödyttää siten kaikkia jäseniä, ja luomaan tältä pohjalta yksinkertaisen mekanismin, joka mahdollistaa tehtyjen sopimusten sisällyttämisen WTO:n rakenteeseen;

7. pitää valitettavana protektionistisen kauppapolitiikan lisääntymistä kaikkialla maailmassa ja Yhdysvaltojen päätöstä määrätä kauppakumppanien, muun muassa EU:n, tuonnille lisätulleja ja poiketa näin suosituimmuuskohtelun periaatteesta ilman mitään perusteluja; kehottaa Yhdysvaltoja tekemään rakentavaa yhteistyötä WTO:n jäsenten kanssa monenvälisen kauppajärjestelmän vahvistamiseksi sen heikentämisen sijaan ja osoittamaan siten maailmanlaajuista johtajuutta sekä pyrkimään konkreettisiin tuloksiin 14. ministerikokouksessa; pitää myönteisenä, että Yhdysvallat on nimittänyt WTO-edustuston suurlähettilään;

8. vahvistaa, että suosituimmuuskohtelun periaate on monenvälisen kauppajärjestelmän kulmakivi; korostaa sen keskeistä roolia syrjimättömyyden, ennakoitavuuden ja oikeudenmukaisuuden varmistamisessa kansainvälisessä kaupassa; korostaa, että WTO:n

uudistamiseen olisi pyrittävä muuttamalla järjestelmää eikä laiminlyömällä sen noudattamista;

9. panee merkille Intian pyrkimykset ratkaista jo pitkään ongelmana ollut kysymys julkisesta varastoinnista, jolla turvataan elintarvikkeiden saatavuus, mutta pitää valitettavana, ettei se ole yhtynyt EU:n kantoihin sähköisen kaupankäynnin moratorioon, kalastustuista käytäviin neuvotteluihin ja yleiseen edistymiseen useammankeskisissä neuvotteluissa liittyvissä kysymyksissä; kehottaa Intiaa antamaan muille WTO:n jäsenille mahdollisuuden saavuttaa edistystä kaikissa näissä kysymyksissä; pitää lisäksi valitettavana, että Intia on vastustanut WTO:n toimeksiannon laajentamista koskemaan uusia ilmastoon, työvoimaan ja sukupuolinäkökohtiin liittyviä kysymyksiä; kehottaa komissiota käsittelemään näitä kysymyksiä myös äskettäin tehdyn EU:n ja Intian kauppasopimuksen puitteissa;

10. panee merkille Kiinan päätöksen luopua WTO:n erityis- ja erilliskohteluun liittyvistä eduista tulevissa WTO-sopimuksissa, kuten WTO:n jäseninä olevat muut suuret kehittyvät maat ovat jo tehneet; kehottaa Kiinaa varmistamaan, että tämä sitoumus huomioidaan myös takautuvasti nykyisten WTO-sopimusten täytäntöönpanossa;

11. palauttaa mieliin, että Kiinan laajamittainen valtion omistamien yritysten hyödyntäminen, läpinäkymättömät tuet ja valtiojohtoinen teollisuuspolitiikka luovat edelleen merkittävää ylikapasiteettia ja vääristävät merkittävästi maailmankauppaa; pitää valitettavana, että Kiina käyttää kauppaa ja riippuvuuksia aseena ja että sen vientivalvontajärjestelmässä ei sovelleta kaksikäyttöisyyttä koskevia perusteita; kehottaa Kiinaa varmistamaan, että sen WTO-sitoumukset vastaavat sen taloudellista painoarvoa, ja toimimaan toimintaedellytysten tasapuolistamiseksi, puuttumaan näihin ongelmiin ja auttamaan WTO:n uudistamisessa;

12. korostaa, että tarvitaan samanmielisiä kumppaneita, jotka ovat sitoutuneet ylläpitämään ja vahvistamaan sääntöihin perustuvaa monenvälistä kauppajärjestystä, jossa WTO:lla on keskeinen asema, ja jotka tekevät entistä tiiviimpää yhteistyötä; vaatii tässä haastavassa tilanteessa, että EU:n on edelleen sitouduttava toimimaan luotettavana kumppanina ja tukemaan sääntöihin perustuvaa kauppaa;

13. kehottaa WTO:n jäseniä toimiin kaikilta osin toimivan, riippumattoman, sitovan ja kaksitasoisen riitojenratkaisujärjestelmän palauttamiseksi, sillä se on ennakoitavuuden välttämätön pilari, ja varmistamaan, että jäsenten talouden koosta tai vaikutusvallasta riippumatta säännöt pannaan täytäntöön lainsäädäntöä soveltamalla eikä yksipuolisilla toimilla;

14. pitää myönteisenä, että 58 WTO:n jäsentä (joiden kaupankäynti kattaa lähes 60 prosenttia maailmankaupasta) on liittynyt

välimiesmenettelyä koskevaan väliaikaisjärjestelyyn, joka on toimenpide, jota sovelletaan väliaikaisesti siihen asti, kunnes käytössä on jälleen toimiva WTO:n riitojenratkaisujärjestelmä; kehottaa muita jäseniä liittymään väliaikaisjärjestelyyn osoittaakseen sitoutumisensa oikeudenmukaiseen ja toimivaan riitojenratkaisujärjestelmään; korostaa, että välimiesmenettelyä koskeva järjestely on väliaikainen ja vapaaehtoisuuteen perustuva ratkaisu eikä siitä saa tulla pysyvää järjestelyä, jolla korvataan kaikkiin WTO:n jäseniin sovellettava monenvälinen muutoksenhakumekanismi;

Tasapuoliset toimintaedellytykset

15. korostaa, että oikeudenmukaisuus on kestävän ja uskottavan järjestelmän perusta; toteaa, että nykyiset vääristävät valtion toimenpiteet, mukaan lukien laajamittaiset teollisuustuet ja muut kuin markkinaehtoiset käytännöt, jotka ovat aiheuttaneet jäsenmaiden keskuudessa jännitteitä ja johtaneet kalliiseen tukikilpailuun, ovat tuoneet esille sen, että nykyisiä tukisääntöjä ei ole mukautettu maailmankaupan muuttuviin olosuhteisiin; vaatii, että teollisuustukia ja valtion toimenpiteitä koskevien WTO:n sääntöjen uudistamisen on perustuttava kolmeen toisiaan täydentävään pilariin: avoimuuden lisääminen ja ilmoittamisen parantaminen, sääntöjen vahvistaminen ja selkeyttäminen sekä tehokkaammat keinot puuttua kielteisiin heijastusvaikutuksiin ja ylikapasiteettiin; toteaa, että näitä asioita on käsiteltävä WTO:n uudistamisen kannalta keskeisenä kysymyksenä tasavertaisesti muiden uudistamiseen liittyvien kysymysten kanssa; ilmaisee tukensa epävirallisille keskusteluille keinona parantaa WTO:n jäsenten keskeistä yhteisymmärrystä ja tasoittaa tietä sääntelylle;

16. korostaa, että WTO:n sääntöjen ja tulevien määräysten on oltava yhteensopivia Pariisin sopimuksen ja muiden asiaankuuluvien monenvälisten ympäristösopimusten tavoitteiden kanssa ja niillä on tuettava siirtymistä ilmastoneutraaleihin talouksiin ja puututtava myös tehokkaasti kielteisiin heijastusvaikutuksiin, kuten ylikapasiteettiin ja hiili-intensiivisiin toimitusketjuihin, välttäen samalla perusteettomia kaupan rajoituksia;

Kehitysyhteistyöulottuvuus

17. pitää myönteisenä, että ensimmäinen kalastustukia koskeva sopimus tuli voimaan syyskuussa 2025; korostaa, että on ratkaisevan tärkeää päästä pikaisesti sopimukseen myös säännöistä, jotka koskevat ylikapasiteettia ja liikakalastusta edistäviä kalastustukia, jollaisia on yli puolet kaikista kalastustuista, jotta meren elollisia luonnonvaroja ei kuluteta loppuun ja mahdollistetaan niiden kestävä hoito, ottaen samalla huomioon erityis- ja erilliskohtelun tarve kestävän kehityksen tavoitteen 14.6 mukaisesti;

18. korostaa, että WTO:n kehitysyhteistyöulottuvuutta on vahvistettava ja valtavirtaistettava, muun muassa WTO:n uudistamisprosessin avulla, ottamalla huomioon kehittyvien maiden taloudellisten tilanteiden moninaisuus, välttämällä yleispätevää erityis- ja erilliskohtelun soveltamista sekä varmistamalla, että erityis- ja erilliskohtelua koskevat määräykset ovat yksityiskohtaisempia ja perustuvat enemmän näyttöön ja tarpeisiin ja että niitä tarkastellaan säännöllisesti uudelleen, selkeät graduaatiomekanismit mukaan luettuina, jotta niillä voidaan vastata paremmin kehittyvien maiden ja myös vähiten kehittyneiden maiden tarpeisiin; korostaa lisäksi, että jäsenten kehityksensä tason omaehtoista määrittämistä ei voida käyttää erityis- ja erilliskohtelun ainoana kriteerinä, ja kehottaa laatimaan objektiiviset, läpinäkyvät ja säännöllisesti tarkistettavat kriteerit ja varmistamaan samalla riittävän joustavuuden köyhimmille ja haavoittuvimmille maille;

19. pitää myönteisenä, että neuvottelut kehitystä edistävien investointien helpottamista koskevasta sopimuksesta on saatu päätökseen, jotta voidaan luoda oikeudenmukaisempi, avoimempi, tehokkaampi ja ennakoitavampi ympäristö, jolla helpotetaan rajatylittäviä investointeja ja kehittyvien maiden osallistumista maailmanlaajuisiin investointivirtoihin; pitää myönteisenä, että sopimusta tukee yhteensä 166 jäsenestä 128, mukaan lukien 91 kehittyvän talouden maata (joista 27 on vähiten kehittyneitä maita); vaatii jäljellä olevia jäsenmaita lopettamaan sopimuksen vastustamisen ja pyytää, että sopimus liitettäisiin useammankeskisiä kauppasopimuksia koskevaan WTO:n sääntöjen liitteeseen 4;

20. korostaa, että maatalousneuvotteluissa on edistyttävä uskottavien tulosten saavuttamiseksi sellaisissa kysymyksissä kuin julkinen varastointi elintarvikkeiden saatavuuden turvaamiseksi, kotimainen tuki, markkinoille pääsy, puuvilla, vientirajoitukset ja vientikilpailu sekä maatalousalan vahvistaminen, jotta voidaan vastata nykypäivän haasteisiin, kuten maaseudun elinkeinoihin ja ympäristön kestävyyteen liittyviin kysymyksiin; painottaa, että keskusteluissa ei pitäisi keskittyä ainoastaan kauppaa vääristävän kotimaisen tuen vähentämiseen vaan myös siihen, että asiaan liittyvät maailmanlaajuiset haasteet, kuten ruokaturva ja kestävyys, sisällytetään maataloudesta käytäviin keskusteluihin;

Digitaalinen ulottuvuus

21. kehottaa WTO:n jäseniä uusimaan 14. ministerikokouksessa sähköistä kaupankäyntiä koskevan työohjelman ja sähköisistä siirroista kannettavia tulleja koskevan moratorion; katsoo, että yrityksille kaikkialla maailmassa, myös kehittyvissä maissa, on olennaisen tärkeää, että löydetään pysyvä ratkaisu sähköisiä siirtoja koskevien tullien kantamatta jättämiselle;

22. kehottaa WTO:n jäseniä tukemaan sähköistä kaupankäyntiä koskevan sopimuksen sisällyttämistä WTO:n kehykseen ensi tilassa;

huomauttaa, että sopimuksessa vahvistetaan ensimmäiset digitaalisen kaupan maailmanlaajuiset säännöt ja sillä luodaan oikeudenmukainen, ennakoitava ja avoin kehys, joka hyödyttää kuluttajia ja yrityksiä helpottamalla rajatylittäviä liiketoimia, vähentämällä esteitä sekä edistämällä innovointia ja luottamusta; korostaa, että sopimuksen tarkoituksena on hyödyttää yhtä lailla kehittyviä maita ja vähiten kehittyneitä maita kuin kehittyneitä talouksia; suhtautuu myönteisesti sopimukseen sisältyviin valmiuksien kehittämisen aloitteisiin ja ohjelmiin, joilla tuetaan kehittyvien maiden ja vähiten kehittyneiden maiden pyrkimyksiä hyödyntää digitaalisen kaupan tarjoamia mahdollisuuksia; tuo jälleen esille sopimuksen merkityksen mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten tukemisessa; tukee koollekutsujien pyrkimyksiä panna sopimus pikaisesti täytäntöön;

23. korostaa tekoälyjärjestelmien kasvavaa merkitystä kansainvälisessä kaupassa; kehottaa siksi lisäämään tekoälyä koskevia säännöksiä ja toimintapolitiikkoja käsittelevää kansainvälistä yhteistyötä kunnioittaen samalla WTO:n jäsenten oikeutta sääntelyyn; painottaa, että WTO:n olisi edistettävä mielekkäällä tavalla tekoälyn vahvan, turvallisen, osallistavan ja luotettavan hallintokehyksen kehittämistä kaupankäyntiä varten muun muassa perustamalla erityinen tekoälyä käsittelevä WTO:n työryhmä helpottamaan jäsenten välistä vuoropuhelua, tietämyksen jakamista ja yhteistyötä tekoälyä koskevien säännösten ja toimintapolitiikkojen alalla;

Parlamenttien osallistuminen

24. kehottaa komissiota ja neuvostoa varmistamaan, että parlamentti voi jatkossakin olla tiiviisti mukana 14. ministerikokouksen valmisteluissa ja että se pidetään jatkuvasti ajan tasalla ja sitä kuullaan ministerikokouksen aikana;

25. kehottaa WTO:n jäseniä varmistamaan demokraattisen legitimiteetin ja avoimuuden vahvistamalla WTO:n parlamentaarista ulottuvuutta ja WTO:ta käsittelevää parlamentaarista konferenssia; on tyytyväinen Euroopan parlamentin ja Parlamenttienvälisen liiton yhteisen WTO:ta käsittelevän parlamentaarisen konferenssin tekemään tärkeään työhön; painottaa tarvetta varmistaa, että parlamenttien jäsenet voivat entistä paremmin osallistua kaikkiin kauppaneuvotteluihin ja että heidät otetaan mukaan WTO:n päätösten laatimiseen ja täytäntöönpanoon; kannustaa johtajia tukemaan kauppaa koskevaa uutta näkemystä, jossa kauppa nähdään pikemminkin kestävyyttä, turvallisuutta ja osallisuutta edistävänä tekijänä kuin niiden esteenä;

26. kehottaa WTO:n jäseniä syventämään keskusteluja kaikkien sidosryhmien, myös kansalaisyhteiskunnan, yritysten ja ammattiliittojen, kanssa ja tehostamaan yhteistyötä muiden kansainvälisten järjestöjen, kuten Kansainvälisen kauppakamarin, Kansainvälisen työjärjestön ja laajemmin YK-järjestelmän, kanssa;

odottaa johtajien viestivän kaikilla tasoilla enemmän sääntöihin perustuvan kaupan hyödyistä;

°

° °

27. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille sekä Maailman kauppajärjestön pääjohtajalle ja Parlamenttienvälisen liiton pääsihteerille.